

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer : 2024 / 195188
Raadsvergadering d.d. : 20 november 2025
Portefeuillehouder : L. Vellinga
Programma : Programma 2 – Mienskip
Programma 3- Soarch en Wolwêzen
Programma 5- Wenjen en Omjouwing
Programmaonderdeel : Meer sociale verbondenheid en betrokken burgers
Naam opsteller : Erwin Broos (E-mail: e.broos@noardeast-fryslan.nl)
Onderwerp : Participatieverordening
Begrotingswijziging : Nee

Voorgesteld raadsbesluit

De Participatieverordening van de gemeente Noardeast-Fryslân 2025 vast te stellen.

Inleiding

Het vaststellen van de participatieverordening door uw raad is de laatste stap in het proces van beleid- en besluitvorming rondom het onderwerp Participatie.

Het besluitvormingsproces dat uw raad met betrekking tot dit onderwerp heeft doorlopen ziet er als volgt uit:

- It Petear op 10 oktober 2024 (toelichting van het concept Participatiebeleid);
- It Debat op 17 oktober 2024;
- It Beslút op 6 maart 2025 (vaststelling van het Participatiebeleid).

Met het vaststellen van de verordening stelt u de randvoorwaarden onder dit beleid vast en is daarmee de laatste stap in het proces.

Daarmee voldoen we aan onze wettelijke opdracht om inwoners meer te betrekken bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van ons beleid.

Beoogd effect

Het vaststellen van de randvoorwaarden van het beleid bevordert de uitvoerbaarheid, transparantie en duidelijkheid omtrent rollen en verwachtingen.

Daarmee hebben we vastgesteld beleid, dat beter aansluit bij het dagelijks leven van mensen en de samenwerking met de Mienskip bevordert.

Argumenten

1. Dit Participatiebeleid draagt bij aan de (programma)doelen van de gemeente en sluit aan bij bestaand beleid, waaronder de Omgevingsvisie, Omgevingswet, besturing- en organisatiefilosofie. Hiermee versterken we de lokale democratie, samenwerking tussen gemeente en inwoners, en helderheid over rollen en processen.
2. We voldoen met dit participatiebeleid aan onze wettelijke opdracht om inwoners meer te betrekken bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid. Zowel bij gemeentelijke beleidsontwikkeling als bij ondersteuning van maatschappelijke initiatieven, inclusief het uitdaagrecht.
3. We zetten de waarden die we hebben afgesproken in het Participatiekader en in de Omgevingsvisie (nog meer) in werking.
4. Deze verordening regelt dat bij elk beleidsproces het bestuursorgaan bepaalt of en hoe participatie plaatsvindt en dat initiatieven worden beoordeeld op draagvlak, haalbaarheid en maatschappelijk belang.

5. De gemeente stelt middels de verordening regels op voor participatie bij beleidsvorming, maar ook omgevingsvergunningen en instrumenten zoals een omgevingsvisie en -plan.

Toetsing aan Omgevingsvisie

1. Deze verordening past in het kader van – en draagt bij aan de omgevingsvisie, omdat het de medezeggenschap, betrokkenheid en inspraak van inwoners regelt, als het gaat om de inrichting van de fysieke leefomgeving.
2. De omgevingsvisie legt de basis vast, maar laat ook ruimte over voor verdere ontwikkelingen die onze gemeente versterken. De verordening beschrijft het kader, de mogelijkheden en verplichtingen tot inspraak, medezeggenschap en participatie van inwoners met betrekking tot die toekomstige ontwikkelingen.

Kanttekeningen en risico's

1. Goede participatie staat of valt bij een goede interne samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie. Om te kijken of het beleid doet wat we beogen, evalueren we het zowel intern als extern. Een evaluatiemoment staat gepland voor het laatste kwartaal in 2026.
2. Right to Challenge geeft inwoners de kans om taken van de overheid over te nemen als zij van mening zijn, die beter te kunnen uitvoeren. Het is hierbij belangrijk dat de continuïteit en kwaliteit van deze taken gewaarborgd blijft. De overheid blijft immers verantwoordelijk. Daarom is het belangrijk dat de uitdagers geworteld zijn in de Mienskip, voldoende toegerust zijn en draagvlak hebben voor hun initiatief.

Financiën

Niet van toepassing voor dit besluit door uw raad. In eerdere besluitvorming heeft uw raad een besluit genomen over de middelen.

Vervolg en planning

In het laatste kwartaal van 2026 evalueren we in- en extern hoe het participatiebeleid in de praktijk werkt en of er aanpassingen of andere werkwijzen nodig zijn. Uw raad wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie.

Communicatie + Participatie

Bij de totstandkoming van het participatiebeleid is voortgebouwd op het participatiekader uit 2022. De inbreng van inwoners over participatie die naar aanleiding van het participatiekader en later ook de omgevingsvisie is opgehaald, is daarin meegenomen.

De conceptverordening is, overeenkomstig eerdere afspraken, voorgelegd aan de leden van de voormalige Participatieraad Sociaal Domein met de vraag om input te leveren. Deze input is verwerkt in de verordening die aan uw raad wordt voorgelegd met dit voorstel.

Bijlagen

1. Raadsbesluit: Participatieverordening;
2. Participatiebeleid.

Dokkum, 22 oktober 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

de secretaris, H.J.C.M Verbunt MBA

de burgemeester, mr. J.G. Kramer